

Chov skotu v udržitelném hospodaření

Ocenění „Skokan roku v kategorii Holštýn“ v soutěži Mléčná farma roku patřilo letos rodinné farmě Kasalových z Mikulovic. Tento chov holštýnského plemene zaznamenal největší meziroční posun ve sledovaných ukazatelích. Je odrazem investic do moderního ustájení a zásadní změnou v přístupu při léčbě mastitid, krávy ocenily i stlaný provoz v nové stáji. Hnuj je navrácen do půdy, což se příznivě projevuje nejen v její úrodnosti, ale i v hospodaření s vodou.

Lukáš Prýmas

Historie podniku K - AGRO Mikulovice, s. r. o., se začala psát v roce 1992, kdy Ivan Kasal využil privatizačního projektu k osamostatnění a zvolil cestu soukromého hospodaření založeného na vypořádání transformačních podílů. Dnes firmu vede jeho syn Ivo Kasal spolu se svou sestrou Sylvou Filipkovou, která zastává roli zootechničky.

Farma dnes obhospodařuje přibližně 740 hektarů zemědělské půdy na česko-polském pohraničí, z čehož je asi 500 hektarů orné a zbytek tvoří trvalé travní porosty. V živočišné výrobě se zaměřují na chov holštýnského skotu (176 krav) a doplň-

tom, co mi úředník pošle za almužnu. Chci se žít vlastní prací. Zažili jsme dobu, kdy se říkalo, že jsme hloupí, protože si neumíme spočítat dotace, které se v té době vyplácely. Teď jsme Skokani roku a naše práce nás naplňuje.“

Zlepšení zdravotního stavu mléčné žlázy

Klíčovým faktorem, který podle majitelů vynesl mikulovicovou farmu do předních míst v soutěži, bylo radikální zlepšení zdravotního stavu stáda. Před lety se farma potýkala s vysokým výskytem mastitid, který se

stálo i 100 000 korun měsíčně jen za léčiva. Změna přišla se změnou faremního veterinárního lékaře, v současnosti MVDr. David Borunský, a zahájením cílené léčby na základě kultivace patogenů.

Zootechnička Sylva Filipková popisuje současnou praxi: „Děláme kultivaci a léčíme cíleně. Teď máme ze 176 krav třeba jen 17 dojnic nad 250 000 somatických buněk na základě kontroly užitkovosti.“ Farma využívá i enzymatické přípravky a masti, které pomáhají vracet krávy do produkce dřívě než po klasické antibiotické léčbě. Díky vlastnímu přístroji na stanovení přibližného počtu somatických buněk, se kterým se dobře sžil Libor Filípek, dokážou ošetřovatelé reagovat okamžitě. V době naší návštěvy na hospodářství se počet somatických buněk v bazénu pohyboval kolem 150 až 200 tisíc.

Ve vyhodnocení soutěže Mléčná farma roku je pro K - AGRO Mikulovice, s. r. o., tento závěr: Mezi ročníky 2025 a 2026 se snížil průměrný počet somatických buněk, a tím se zlepšilo (zvýšilo) i lineární skóre. Zvýšil se obsah tuku a bílkovin v mléce, zkrátala se délka mezidobí a průměrný nádoj se také zvýšil.

Stlaní slámou je drahé, ale welfare

Kromě zdravotního managementu hraje roli i nové prostředí. V roce 2018 byla do provozu uvedena nová stáj s kapacitou 240 kusů. Jedná se o moderní objekt s bočními plachtami a vysokou hřebenovou šterbinou pro optimální ventilaci. I přes moderní trendy se Kasalovi drží osvědčené klasiky – stlaného provozu. „Stlaný provoz je nejdražší, ale nejúčinnější zootechnické a zoohygienické opatření z hlediska welfare zvířat,“ je přesvědčen Ivo Kasal. „Sláma je základ. Když se zvíře zaboří do suché slámy, že mu koukají jen oči a uši, je mu dobře.“ Sylva Filipková k tomu s úsměvem dodává: „Hodně lidí z oboru, kteří nás navštíví, říká, že máme rozmazané krávy. Ale na tom je postavená naše filozofie chovu. Cokoliv v péči o zvířata zanedbáte, okamžitě se negativně projeví. A náprava pak trvá násobně déle.“

Součástí technologického vybavení je dojírna Farmtec 2 x 7 s rychlým odchodem. Zajímavostí je využití rekuperace tepla z chlazení mléka, díky kterému předehřívají vodu pro dezinfek-

Ustájení telat v Mikulovicích

Foto Lukáš Prýmas

ci a provoz na 40 až 45 stupňů Celsia, což přináší nemalé energetické úspory. Stáj zatím není úplně obsazená, Kasalovi již po zkušenostech s nákazami nechtějí nakupovat skot, ale jalovice si sami postupně odchovávají.

Od kvalitní výživy po kvalitní mléčné výrobky

Ekonomika výroby mléka v Mikulovicích stojí na kvalitním objemu. Ve spolupráci s po-

robu siláží, a tím pádem se výrazně zlepšila kvalita objemných krmiv. Velkou roli v nárůstu užitkovosti hrálo také otevření nové stáje, a tím pádem zlepšení welfare pro dojnice. Nicméně neustále hledáme další možnosti, jak výkonnost skotu posunout dále.

Z hlediska výživy máme krmné dávky pro skupiny rozdoj, vrchol a konec laktace, suchostojné a přípravu na porod. Z důvodu nižšího počtu dojnic jsme nuceni dělat menší kompromisy, ale

z farmy putuje přes odbytové družstvo do mlékárny Brazzale Moravia v Litovli, kde se z něj vyrábějí kvalitní sýry pro světový trh. „Nás těší, že naše mléko slouží k výrobě něčeho lepšího než jen rychloobrátkového zboží. Dá se říci, že mléko z Mikulovic konzumují zákazníci na celém světě,“ říká s hrdostí Ivo Kasal.

Význam statkových hnojiv je nedoceněn

Pro rodinu Kasalových není zemědělství jen o produkci mléka, ale o udržitelném hospodaření s půdou. Statková hnojiva jsou pro ně nezastupitelná. „Bez živočišné výroby bychom neuspěli ani v rostlinné výrobě. Obsah humusu v půdě a zadržování vody v krajině, to je alfa a omega,“ vysvětluje Ivo. Praktický systém, kdy jednou za čtyři roky dostane každý půdní blok vedený jako orná půda dávku 40 tun vyzrálého hnoje. Dokonce spolupracují s okolními zemědělci i polskými sousedy – odebírají od nich slámu a vrací ji ve formě hnoje.

Přes všechny úspěchy však majitel farmy neskrývá kritiku k rostoucí byrokracii a nastavení dotačních systémů. „Mám pocit, že úřady více plní politická zadání než potřeby praxe. My už jsme vzácný druh, producentů mléka je v republice možná méně než notářů,“ povzdechne si. Bojuje s nesmyslnými normativy na zelenou naftu u stlaných provozů i s administrativou spojenou s uhlíkovou stopou, která dopadá i na malé rodinné podniky.

Produkční zemědělství má smysl

Společnost K - AGRO Mikulovice ukazuje, že i v odlehlejší regionu lze dělat produkční zemědělství na vysoké úrovni. „Jsme rodinná farma, každý dělá, co je zrovna potřeba,“ uzavírá Sylva Filipková. I když je práce v živočišné výrobě náročná a vyžaduje každodenní nasazení bez ohledu na svátky, rodina Kasalových v ní vidí smysl. Titul „Skokan roku“ je pro ně potvrzením, že cesta, kterou si Ivan Kasal před více než třiceti lety vytyčil, byla správná.

Jednatel K - AGRO Mikulovice Ivo Kasal spolu se svou sestrou Sylvou Filipkovou v produkční stáji

Foto Lukáš Prýmas

kově chovají masné stádo plemene charolais (50 krav), které se dobře hodí pro spásání hůře dostupných a svažitých pozemků.

„Otec se rozhodl, že nepůjde cestou jako většina v našem kraji,“ vzpomíná Ivo Kasal na začátky, kdy se rodina rozhodla pro mnohem náročnější cestu chovu krav s tržní produkcí mléka, místo tehdy v oblasti populárního „sušení ekoseny“. „Říkal: Já nebudu sedlák závislý na

negativně propisoval do klíčových ukazatelů chovu. Zásadním zlomem bylo zavedení faremní kultivace a spolupráce s odborníky.

„Vyléčili jsme hodně mastitid, které ve stádě byly ve velkém počtu rozšířené, zejména *Streptococcus uberis*,“ vysvětluje Ivo Kasal. „Dříve to bylo o tom, že tehdejší veterinář byl dealerem léků a my jsme měsíčně vyřazovali i 10 000 l mléka z dodávky. Kromě znehodnoceného mléka

Investice do ustájení před několika lety se vyplatila

Foto Lukáš Prýmas

Dostatek kvalitní slámy je základem pro welfare

Foto Lukáš Prýmas

Dojírna Farmtec 2 x 7 s rychlým odchodem

Foto Lukáš Prýmas